

ANDRZEJ JASTRZĘBSKI

ur. 1929; Łańcuchów

Miejsce i czas wydarzeń	Łańcuchów, Milejów, II wojna światowa
Słowa kluczowe	dzieciństwo, okupacja niemiecka, szkolnictwo, tajne nauczanie, tajne komplety, podręczniki

„Podręczniki do nauki były nielegalne”

Na tajnych kompletach nauczyliśmy się wszystkich przedmiotów objętych programem gimnazjalnym. Nie wiem skąd, ale posiadałem jakieś podręczniki, które, ponieważ nauczanie było tajne, nosiłem za koszulą. Pewnego dnia gdy wracałem w lecie z Milejowa do Łańcuchowa i akurat, z uwagi, że na łąkach bardzo mokro po deszczach, wracałem szosą, idąc prosto do krzyżówki, do tego miejsca gdzie obecnie mieści się CPN, punkt sprzedaży paliw. Szedłem z Milejowa, tam jest takie wgłębienie, nazywa się Rudnik, szosa zagłębia się, a później się wychodzi pod górę na pola. I jak wychodziłem z tego zagłębienia z przerażeniem zobaczyłem około dwustu żołnierzy rozłożonych na młodym zbożu, Niemców, którzy na tym zbożu spali gdyż wędrowali prawdopodobnie albo z Łęcznej do Milejowa, albo z Milejowa do Łęcznej, trudno mi powiedzieć. W każdym razie leżeli, około dwustu żołnierzy, stały również warty. A ponieważ podręczniki były nielegalne, za posiadanie tego typu materiałów to niewątpliwie byłoby prowadzone ostre dochodzenie i człowiek by się mógł znaleźć na Majdanku, bo najbliżej, zdecydowałem, że nie będę się cofać, bo to by wzbudziło w wartownikach niepokój, postanowiłem iść prosto. Nikt na mnie nie zwrócił uwagi, przeszedłem bezpiecznie do krzyżówki i później doszedłem do domu.

Nie pamiętam, żeby lekcje były obstawiane czujkami, tego nie pamiętam. Założenie było takie, że szkoła w Jaszczowie była położona z dala od szosy, w nizie, pośród krzaków, że doprowadzała do niej łycha, bo łycha, ale szosa. A Niemcy przeważnie się poruszali samochodami, więc rychło by było słychać, że nadjeżdżają.

Data i miejsce nagrania	2019-04-25, Różanka
Rozmawiał/a	Dagmara Spodar
Transkrypcja	Weronika Prokopczuk
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"